

Uitspraak op het beroep van [...] [appellant].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 14 april 2011, met bijlagen, bij het generale college ingekomen op 15 april 2011, heeft [appellant], lid van de Protestantse wijkgemeente [...] (hierna: de wijkgemeente), beroep ingesteld tegen de op 22 maart 2011 verzonden uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland (hierna: het regionale college), waarbij het bezwaar van [appellant] betreffende de wijze van het besturen van de wijkgemeente door (leden van) de federatieraad, het breed moderamen en de adviescommissie niet-ontvankelijk is verklaard.
- 1.2 Bij brief van 20 april 2011, met bijlagen, heeft [appellant] zijn beroep aangevuld.
- 1.3 Bij brief van 11 mei 2011 heeft de federatieraad van de wijkgemeente op het beroep gereageerd.
- 1.4 Bij brief van 4 juni 2011, met bijlagen, heeft [appellant] nader gereageerd.
- 1.5 Bij brief van 30 augustus 2011 heeft de federatieraad daarop gereageerd.
- 1.6 Bij brieven van 23 augustus en 8 september 2011, met bijlagen, heeft [appellant] een verdere reactie ingezonden. De federatieraad heeft bij brief van 17 september 2011 zijn nadere reactie ingezonden. Vervolgens is het onderzoek gesloten.
- 1.7 Het generale college heeft, naast de onder 1.1 t/m 1.6 genoemde stukken, tevens kennis genomen van de stukken die het regionale college ter beschikking stonden.
- 1.8 Het generale college ziet, gelet op de aard en omvang van de uitspraak van het regionale college, geen aanleiding voor een mondelinge behandeling.

2. Beoordeling

- 2.1 Zoals [appellant] desgevraagd aan het regionale college heeft toegelicht in zijn brief van 1 maart 2011 en zoals hij nader in beroep heeft uiteengezet, zijn zijn bezwaren gericht tegen de – in zijn visie ondemocratische – wijze van besturen door het bestuur van de wijkgemeente, in het bijzonder door (leden van) de federatieraad, het breed moderamen en de adviescommissie. De manier van besturen in het algemeen is evenwel te onbepaald om voorwerp van bezwaar of beroep te kunnen zijn. Daarvoor is vereist dat het bezwaar of beroep zich richt tegen een concreet besluit, dan wel concrete handeling of verzuim.
- 2.2 Uit hetgeen [appellant] verder in bezwaar en beroep heeft aangevoerd blijkt dat hij met name bezwaar heeft tegen een besluit van de federatieraad van maart 2010 om doopleden toe te laten tot het ambt. Nu [appellant] daartegen eerst op 1 februari 2011 bezwaar heeft gemaakt en niet is gebleken van feiten of omstandigheden die de overschrijding van de kerkordelijke bezwaartermijn verschoonbaar maken, heeft het regionale college op goede gronden overwogen dat aan die termijnoverschrijding niet voorbijgegaan kan worden, zodat de inhoud van het bezwaar niet kan worden beoordeeld.
- 2.3 In beroep heeft [appellant] nog aangevuld dat hij zich ook niet kan verenigen met het handelen in en rond het overleg over een mogelijke samenwerking met de wijkgemeente [...] van de Gereformeerde kerk van [...]. Daargelaten of laatstbedoeld handelen en overleg voldoende concreet bepaald is om voorwerp van bezwaar en beroep te kunnen zijn, zijn ook de daartegen gerichte bezwaren – naar blijkt uit de toelichting van [appellant] en de door hem ingezonden stukken – niet binnen de kerkordelijke bezwaartermijn ingediend.
- 2.4 Uit het voorgaande volgt dat de bezwaren van [appellant] terecht niet ontvankelijk zijn verklaard door het regionale college. Het beroep van [appellant] tegen die niet-ontvankelijkheid is ongegrond. Aan inhoudelijke beoordeling van de aangevoerde bezwaren komt daarom ook het generale college niet toe.
- 2.5 Ten overvloede overweegt het generale college dat de federatieraad in zijn stukken heeft verklaard bereid te zijn om met [appellant] (verder) te spreken over diens punten van kritiek. Het generale college geeft de federatieraad en [appellant] in overweging zodanig gesprek (wederom) aan te gaan, zo nodig met bemiddeling van visitatoren. Een dergelijk gesprek kan echter alleen tot een zinvolle gedachtenwisseling leiden – hetgeen niet noodzakelijkerwijs het bereiken van volledige consensus inhoudt – indien van beide kanten op constructieve wijze aan het gesprek wordt deelgenomen.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het beroep van [appellant] tegen de op 22 maart 2011 verzonden uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland ongegrond en bevestigt die uitspraak onder aanvulling van gronden;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 27 oktober 2011 door
mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mr G.H. Bunt, mw mr J. Nouwt, ds J. Vroegindewij (plv. secretaris), ds J.C. Fockens, J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op het verzoek van [...] [appellant] om herziening van de uitspraak van het generale college van 27 oktober 2011.

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 29 november 2011, met bijlagen, ingekomen bij het generale college op 1 december 2011, heeft [appellant] herziening verzocht van de uitspraak van het generale college van 27 oktober 2011, waarbij het generale college de op 22 maart 2011 verzonden uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland onder aanvulling van gronden heeft bevestigd.
- 1.2 Bij brief van 6 januari 2012, met bijlagen, heeft [appellant] het verzoek aangevuld.

2. Beoordeling

- 2.1 Ingevolge ordinantie 12-11 kan herziening uitsluitend aan de orde komen indien het generale college feiten en omstandigheden ontmoet waarmee bij het doen van de betreffende einduitspraak geen of onvoldoende rekening is gehouden en die, als zij in aanmerking genomen waren, naar de mening van het generale college tot een andere uitspraak aanleiding zouden hebben gegeven.
- 2.2 Zoals blijkt uit overweging 2.1 van de uitspraak van 27 oktober 2011, heeft het generale college de door [appellant] aangevoerde bezwaren tegen de – in diens visie – ondemocratische wijze van besturen door in het bijzonder (leden van) de federatieraad meegewogen en beoordeeld, maar deze te onbepaald bevonden om voorwerp van bezwaar en beroep te kunnen zijn. Anders dan [appellant] kennelijk meent, heeft het generale college zijn beoordeling derhalve niet beperkt tot (de tijdigheid van een bezwaar tegen) het besluit van de federatieraad van maart 2010 betreffende de toelating van doopleden tot het ambt.
- 2.3 Voor zover [appellant] bedoeld heeft zijn bezwaar en beroep meer in het bijzonder te richten tegen de brief van de voorzitter van de federatieraad van 12 januari 2011, waarin hem is medegedeeld dat het niet zinvol werd geacht om de discussie te heropenen die in de periode juni 2010 tot januari 2011 tussen [appellant] en de federatieraad was gevoerd over de in die periode genomen besluiten en verrichte handelingen door de federatieraad, wordt overwogen dat die brief niet is aan te merken als een besluit of een handeling in de zin van ordinantie 12-3-3. Die brief behelst niet meer dan een mededeling dat heropening van een in de voorafgaande periode gevoerde discussie niet zinvol werd geacht en is niet gericht op enig kerkrechtelijk relevant gevolg. Er is dan ook geen sprake van feiten en omstandigheden die tot een andere uitspraak aanleiding zouden hebben gegeven, als bedoeld in ordinantie 12-11.
- 2.4 Hetgeen [appellant] in het herzieningsverzoek aanvoert over de procedure bij het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen is een herhaling van al in beroep aangevoerde argumenten, die door het generale college in de uitspraak op het beroep zijn meegewogen. Het middel van herziening is niet bedoeld om al aangevoerde en in beroep beoordeelde argumenten opnieuw te doen beoordelen.
- 2.5 Er is gelet op het voorgaande dan ook niet voldaan aan de voorwaarden voor herziening. Dientengevolge bestaat er geen grond om de zaak alsnog inhoudelijk te beoordelen.

3 Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- wijst het verzoek om herziening van de uitspraak van 27 oktober 2011 af;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 18 januari 2012 door
mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mr G.H. Bunt, mw mr J. Nouwt, ds J. Vroegindewij (plv. secretaris), ds J.C. Fockens, J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op het bezwaarschrift van de kerkelijke rechtspersoon Hersteld Hervormde gemeente te [...].

1. De procedure

- 1.1 Op 21 april 2011 heeft de kerkelijke rechtspersoon Hersteld Hervormde gemeente [...] (hierna: de HHG) bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college) voorlopig bezwaar aangetekend tegen het besluit van de Commissie van Bijzondere Zorg met betrekking tot de hervormde gemeenten (hierna: de CBZ) van 3 maart 2011, waarbij een voorziening is getroffen ingevolge de overgangsbepaling 33 PKO.
- 1.2 Op 8 juni 2011 heeft de CBZ een verweerschrift met bijlagen ingediend.
- 1.3 Op 8 juli 2011 heeft de HHG een nadere schriftelijke reactie gegeven op het verweerschrift van de CBZ van 8 juni 2011. Bij brief van 15 augustus 2011 heeft de CBZ daarop gereageerd.
- 1.4 Op 27 oktober 2011 heeft een hoorzitting plaatsgevonden waarbij namens de CBZ aanwezig waren ds W., mr B., ds K. en mr S.. Op 25 oktober 2011 heeft de HHG, bij monde van haar raadsman, bericht geen gebruik te zullen maken van de gelegenheid om zijn standpunt mondeling toe te lichten. De HHG heeft tevens een afschrift van een door de HHG destijds aan de CBZ toegezonden brief d.d. 15 juli 2010 in het geding gebracht.
- 1.5 Ter gelegenheid van de hoorzitting heeft de CBZ een pleitnotitie en een aanvullende pleitnota in het geding gebracht met daarbij gevoegd drie bijlagen.
- 1.6 Het generale college heeft de HHG gelegenheid gegeven nog te reageren op de door de CBZ bij de hoorzitting in het geding gebrachte drie bijlagen, waarvan de HHG bij brief van haar raadsman d.d. 24 januari 2012 gebruik heeft gemaakt.

2. De getroffen voorziening

- 2.1 De op 3 maart 2011 door de CBZ getroffen voorziening, die op 25 maart 2011 in de vergadering van de Kleine Synode is aanvaard en daardoor bindend is geworden, komt in hoofdzaak op het volgende neer:

De navolgende vermogensrechtelijke onderdelen worden aan de HHG overgedragen:

1. Het geheel van activa en passiva van de buitengewone wijkgemeente te [...] (hierna: de BW) per 30 april 2004 onder aftrek van een bedrag in liquiditeiten ten bedrage van € 150.000,00 dat verblijft aan de hervormde wijkgemeente van bijzondere aard te [...] in de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: de WBA).
2. Aan de diaconie van de HHG wordt overgedragen het geheel van activa en passiva van de diaconie van de BW per 30 april 2004 onder aftrek van een bedrag in liquiditeiten van € 15.000,00 dat verblijft aan de WBA te [...] in de Protestantse Kerk in Nederland.
3. De CBZ heeft voorts een aantal aanvullende voorwaarden aan de overdracht verbonden en tevens voorzieningen getroffen over het beheer en de overdracht van gegevens en een aantal andere aspecten.

3. De bezwaren

- 3.1 De HHG is van oordeel dat het bestreden besluit van de CBZ voor haar niet bindend kan zijn. De HHG betwist de bevoegdheid van de CBZ, de Protestantse Kerk in Nederland en van haar rechtsprekende kerkelijke organen.
- 3.2 Uiterst subsidiair maakt de HHG bezwaar tegen de inhoud van de getroffen voorziening. De HHG is van mening dat de voorziening naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Daarnaast wordt voorbijgegaan aan de omstandigheid dat de eigendom van de gebouwen c.a. toebehoort aan de Hervormde Evangelisatievereniging (hierna: de HEV) te [...]. De HHG kan zich evenmin vinden in de door de CBZ aangegeven ledenontvlechting en de afwikkeling van de financiën.
- 3.3 De HHG is van oordeel dat geen sprake is van een zorgvuldige afweging van belangen, het besluit onvoldoende is gemotiveerd en het besluit op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen, zodat het moet worden vernietigd.

4. Het toetsingskader

- 4.1 Het generale college verstaat onder het treffen van een voorziening krachtens de overgangsbepaling 33 PKO gelet op de tekst van de bepaling en de toelichting hierop, dat de voorziening niet meer behoeft te omvatten dan hetgeen noodzakelijk is voor het komen tot nieuw kerkelijk leven van de ontstane nieuwe kerkgemeenschap met inachtneming van de plaatselijke

- omstandigheden en onverminderd de maatregelen, die nodig zijn voor het voortbestaan van de hervormde gemeente.
- 4.2 Primair dient derhalve de voorziening gericht te zijn op het voortbestaan van de hervormde gemeente binnen de PKN en vervolgens – waar dat mogelijk en verantwoord is – op het geven van een handreiking om nieuw kerkelijk leven buiten de PKN mogelijk te maken, waarbij “de basisbehoefte” van het kerkelijk leven het uitgangspunt vormt.
- 4.3 Dit brengt mee dat de nieuwe kerkgemeenschap in ieder geval moet kunnen beschikken over de kerkelijke gegevens van de leden, die hun registratie in de plaatselijke hervormde gemeente hebben beëindigd en thans behoren tot de HHG. Met het oog op nieuw kerkelijk leven van de betrokkenen is het van belang dat een voorziening aan de HHG de gelegenheid biedt om – gedurende een bepaalde periode – te beschikken over een ruimte voor het houden van erediensten en doordeweekse kerkelijke activiteiten en een ruimte voor het huisvesten van de predikant(en). Ook andere vermogensrechtelijke aspecten worden daarbij in aanmerking genomen.
- 4.4 Aangezien de CBZ, uit hoofde van haar in de overgangsbepalingen neergelegde taak, een grote mate van vrijheid toekomt bij de invulling van de door haar te treffen voorziening, dient het besluit door het generale college terughoudend te worden getoetst. Dat betekent dat het generale college slechts beoordeelt of de CBZ bij de totstandkoming van het besluit de nodige zorgvuldigheid in acht heeft genomen en, gelet op de overgangsbepalingen, in redelijkheid tot de invulling van de voorziening heeft kunnen komen.
5. Beoordeling
- 5.1 Het primaire verweer van de HHG, dat het generale college onbevoegd is om van het bezwaarschrift kennis te nemen en/of de HHG niet-ontvankelijk dient te verklaren, faalt.
- 5.2 Ingevolge ordinantie 12 PKO en overgangsbepaling 33d PKO is het generale college ook na 1 mei 2004 bevoegd kennis te nemen van de bezwaren van een hersteld hervormde gemeente tegen een voorziening van de CBZ. Deze bevoegdheid van het generale college is door de burgerlijke rechter onder meer erkend in het arrest van het gerechtshof te Amsterdam d.d. 24 augustus 2010, LJN: BN4748.
- 5.3 Voor zover de HHG betoogt dat besluiten van organen van de PKN voor haar niet bindend kunnen zijn en op haar geen verplichtingen kunnen leggen, miskent zij dat de door de CBZ getroffen voorziening slechts de hervormde gemeente verplicht – met een aantal beperkingen – een gedeelte van haar kerkrentmeesterlijk en diaconaal vermogen aan de HHG over te dragen. De HHG heeft het recht deze overdracht niet te aanvaarden in welk geval het gehele vermogen bij de hervormde gemeente verblijft. In de bestreden voorziening geeft de CBZ inhoud aan de haar toevertrouwde zorg om waar mogelijk en verantwoord een handreiking te geven om een nieuw kerkelijk leven buiten de PKN mogelijk te maken.
- 5.4 De CBZ heeft het vermogen van de hervormde gemeente per 30 april 2004 in verkorte vorm weergegeven op de pagina's 4 tot en met 7 van de bestreden voorziening. Tot dit vermogen behoren volgens de CBZ het kerkgebouw [B.] van de hervormde gemeente alsmede twee stroken grond, die in 1992 door de hervormde gemeente zijn aangekocht en op haar naam staan.
- 5.5 De HHG bestrijdt dit en stelt dat de eigendom van de gebouwen c.a. toebehoort aan de HEV te [...]. Uit de stellingen van de HHG is af te leiden dat de HEV zich blijkbaar op het standpunt stelt dat zij het gebouw c.a. en andere middelen al voor 1 mei 2004 in bruikleen aan de hervormde gemeente heeft gegeven. Deze bruikleen zou per 1 mei 2004 door de HEV beëindigd zijn.
- 5.6 Het generale college stelt voorop dat zij niet bevoegd is om uitspraak te doen in het geschil tussen partijen over vorenbedoelde eigendomsrechten, aangezien dit tot de bevoegdheid van de burgerlijke rechter behoort.
- 5.7 Het generale college stelt echter wel vast dat de toenmalige provinciale kerkvoogdijcommissie in [kerkprovincie] bij brief van 15 april 2004 de goedkeuring heeft onthouden aan de haar voorgelegde vaststellingsovereenkomst en bruikleenovereenkomst met betrekking tot het kerkgebouw, omdat daartoe naar haar oordeel geen noodzaak bestond. De provinciale kerkvoogdijcommissie overweegt dat op grond van alle haar ter beschikking staande gegevens niet anders geconcludeerd kan worden dan dat alle gebouwen en ondergrond eigendom zijn van de BW te [...].
- 5.8 Nu vaststaat dat de goedkeuring die destijds ingevolge de kerkorde van de Nederlandse Hervormde Kerk vereist was ontbreekt, moet het ervoor worden gehouden dat de

- vaststellingsovereenkomst en de bruikleenovereenkomst, waar de HHG en de HEV zich op beroepen, niet in overeenstemming zijn met die kerkorde.
- 5.9 De CBZ overweegt tevens dat is komen vast te staan, dat de HHG na 1 mei 2004 achteraf wijzigingen heeft aangebracht in de jaarrekeningen 2003 en 2004 van de hervormde gemeente, waartoe de HHG als nieuw kerkgenootschap niet bevoegd was. Hierdoor, zo stelt de CBZ, is geld en vermogen op een onrechtmatige wijze buiten de hervormde BW gebracht en daarmee ook buiten het vermogen van de Nederlandse Hervormde Kerk.
- 5.10 Dat door de HHG na 1 mei 2004 wijzigingen zijn aangebracht in de jaarrekeningen 2003 en 2004 van de hervormde gemeente, heeft de HHG niet dan wel onvoldoende gemotiveerd betwist. De CBZ heeft, gelet hierop, die stukken niet zonder meer als uitgangspunt voor de te treffen voorziening hoeven aanvaarden. Het generale college is van oordeel dat de CBZ in de gegeven omstandigheden in redelijkheid tot vaststelling van de aan de WBA verblijvende bedragen en de aan de overdracht gestelde aanvullende voorwaarden heeft kunnen komen.
- 5.11 De HHG kan zich niet vinden in de door de CBZ uitgevoerde ledenontvlechting en heeft dit bezwaar bij brief van 25 oktober 2011 in die zin nader onderbouwd dat de CBZ bij de uitvoering van de ledenontvlechting volstrekt eenzijdig te werk is gegaan en aantoonbaar fouten heeft gemaakt.
- 5.12 De CBZ heeft in de bestreden voorziening uiteengezet hoe zij tot de ledenontvlechting is gekomen. Volgens de CBZ is herhaaldelijk getracht om met de HHG tot een gezamenlijke ledenontvlechting te komen, hetgeen niet is gelukt. Volgens de CBZ blijkt uit een telling van begin 2010 dat van de 335 leden er 260 willen behoren tot de HHG, 70 lid willen blijven van de WBA en dat 4 leden zich geheel lieten uitschrijven. Eén lid zou teruggaan naar de hervormde gemeente van [...]. Op 7 juli 2010 heeft mede over dit onderwerp opnieuw overleg plaats gevonden tussen de CBZ en de HHG. Er is toen evenmin overeenstemming bereikt. De HHG heeft bij brief van 25 oktober 2011 een aantal formulieren in het geding gebracht op grond waarvan zij stelt dat de daarop genoemde leden tot de HHG wensen te behoren en het door de CBZ vastgestelde aantal derhalve onjuist is.
- 5.13 Het generale college is van oordeel dat, zelfs indien het door de HHG gestelde met betrekking tot de op deze formulieren genoemde leden juist zou zijn, dit niet een zodanige getalsmatige verschuiving in de ledenontvlechting met zich meebrengt dat daardoor de door de CBZ getroffen voorziening onredelijk zou zijn. De voorziening van de CBZ gaat immers al uit van het feit dat een aanzienlijk deel van de leden tot de HHG wenst te behoren.
- 5.14 Het generale college is alles overwegende van oordeel dat niet gebleken is dat de CBZ op onzorgvuldige wijze tot de bestreden voorziening is gekomen, terwijl evenmin gebleken is dat de voorziening in redelijkheid niet in stand kan blijven. Evenmin is sprake van een motiveringsgebrek.
6. Beslissing
- 6.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:
- verklaart de bezwaren ongegrond;
  - bevestigt het besluit van de Commissie van Bijzondere Zorg met betrekking tot de Hersteld Hervormde gemeente te [...] van 3 maart 2011;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 22 maart 2012 door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, mw mr J.C. Nouwt, ds W. Nawijn, ds J. Vroegindeweyj, dhr J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op het bezwaarschrift van de Hervormde gemeente te [...].

1. De procedure

- Het generale college ontving op 11 mei 2011 een brief van 9 mei 2005 (*gelezen moet worden '2011'*) van de Hervormde gemeente te [...] (hierna: bezwaarde), waarin ongenoegen wordt geuit over de verhoging van de verplichte vergoeding voor gastpredikanten per 1 januari 2011.
- 1.2 Bij brief van 17 mei 2011 heeft het generale college de kerkenraad van de Hervormde gemeente meegedeeld dat het college deze brief heeft opgevat als een bezwaarschrift tegen het besluit waarmee de verhoging is vastgesteld en verzocht uiterlijk 1 juni 2011 de redenen aan te geven voor het overschrijden van de in ordinantie 12-3-4 voorgeschreven bezwaartermijn.
  - 1.3 Bij brief van 1 augustus 2011 is de kerkenraad daartoe opnieuw in de gelegenheid gesteld tot uiterlijk 15 augustus 2011.
  - 1.4 Op 17 augustus 2011 heeft de secretaris van het college van kerkrentmeesters namens bezwaarde per e-mail geantwoord.
  - 1.5 Bij brief van 20 september 2011 heeft het generale college de Beleidscommissie Predikanten in de gelegenheid gesteld daarop te reageren en informatie te verstrekken over de wijze waarop en wanneer de bestreden verhoging aan kerkenraden dan wel colleges van kerkrentmeesters bekend is gemaakt.
  - 1.5 Namens het Georganiseerd Overleg Predikanten (hierna: verweerder) heeft de teamleider arbeidsvoorwaarden van HRM/Team Arbeidsvoorwaarden geantwoord bij brief van 22 september 2011.

2. Ontvankelijkheid van het bezwaar

- 2.1 Krachtens het bepaalde in ordinantie 12-3-4 dient een bezwaar te worden ingediend binnen dertig dagen na de dag waarop de beslissing werd verzonden of na de dag waarop daarvan redelijkerwijze kennis kon worden genomen. Aan de voorgeschreven termijn dient in verband met de rechtszekerheid strikt de hand te worden gehouden.
- 2.2 Bezwaarde stelt in zijn e-mail van 17 augustus 2011 dat hij zo spoedig mogelijk na het bekend worden van het besluit tot verhoging van de vergoeding van gastpredikanten bezwaar heeft gemaakt. Aangevoerd wordt dat hij wellicht eerder kennis had genomen van het besluit als er vanuit de PKN meer ruchtbaarheid aan het besluit was gegeven en dat hij in dat geval ook eerder bezwaar zou hebben gemaakt.
- 2.3 In zijn brief van 22 september 2011 is door verweerder aangegeven dat de verhoging van de preekbeurtvergoeding per 1 januari 2011 door het hoofd HRM aan de predikanten en colleges van kerkrentmeesters bekend is gemaakt door zijn circulaire van 1 januari 2011, welke in de eerste week van januari 2011 is verstuurd.
- 2.4 Het generale college heeft in eerdere beslissingen bepaald dat de datum waarop een besluit aan belanghebbenden (i.c. de predikanten en de colleges van kerkrentmeesters) door de desbetreffende kerkelijke organisaties is verzonden, heeft te gelden als de datum waarop bezwaarden van het bestreden besluit kennis konden nemen. Het generale college acht het aannemelijk dat de door het hoofd HRM gestuurde circulaire van 1 januari 2011 in de eerste helft van januari 2011 door geadresseerden is ontvangen en dat bezwaarde in diezelfde periode van het besluit kennis heeft kunnen nemen.
- 2.5 Redenen waarom termijnoverschrijding verschoonbaar zou zijn heeft bezwaarde niet gesteld, noch is het generale college daarvan anderszins gebleken. Dat de PKN aan het besluit niet meer ruchtbaarheid heeft gegeven levert geen rechtvaardigingsgrond op voor de termijnoverschrijding.
- 2.6 Gezien het bovenstaande dient bezwaarde, nu hij pas op 9 mei 2011 bezwaar heeft ingediend tegen het begin januari 2011 bekend gemaakte besluit, niet-ontvankelijk te worden verklaard in zijn bezwaar.
- 2.6 Derhalve komt het generale college aan een inhoudelijke beoordeling van het bezwaar niet toe. Het generale college laat zich evenmin uit over de mededeling van bezwaarde dat de gemeente nog beziet of de verhogingen zullen worden toegepast.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart de Hervormde gemeente te [...] wegens het overschrijden van de termijn niet-ontvankelijk in zijn bezwaar tegen het besluit tot verhoging van de verplichte vergoeding voor gastpredikanten per 1 januari 2011;

- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 22 november 2011 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft (secretaris), mr G.H. Bunt, mw mr J.C. Nouwt, ds J. Vroegindeweyj, ds W. Nawijn, J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak: op het beroep van ds [...].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 10 juni 2011, met bijlagen, per fax ingekomen bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college) op 10 juni 2011, heeft mr. [P] namens ds [...] (hierna: bezwaarde) beroep ingesteld op nader aan te voeren gronden tegen de uitspraak van het generale college voor de ambts-ontheffing (hierna GCA) van 24 februari 2011, verzonden op 22 maart 2011 en van 28 april 2011, verzonden op 12 mei 2011, beiden onder kenmerk 2010/07, betreffende de (mogelijke) toepassing van ordinantie 3-20 op bezwaarde.
- 1.2 Vervolgens heeft mr.drs. [K], advocaat te [...], namens bezwaarde een aanvullend beroepschrift, met bijlagen, ingediend.
- 1.3 De kerkenraad van de Protestantse gemeente te [...] heeft bij brief van 24 augustus 2011, met bijlagen, een reactie gegeven op het beroepschrift.
- 1.4 De kerkenraad van de Hervormde gemeente [...] heeft bij brief van 5 september 2011, ingekomen bij het generale college op 13 september 2011, gereageerd op het (aanvullend) beroepschrift van bezwaarde en het breed moderamen van de classicale vergadering [...] heeft gereageerd bij brief van 9 september 2011, ingekomen op 12 september 2011.
- 1.5 De onderliggende stukken van het GCA zijn bij het generale college op die datum binnengekomen bij brief van 22 juni 2011.
- 1.6 Het generale college acht zich op grond van de stukken voldoende voorgelicht en zal uitspraak doen zonder mondelinge behandeling.

2. Beroepstermijn

- 2.1 Het beroep tegen de uitspraak van het GCA van 28 april 2011 is tijdig binnen de in ordinantie 12-8-2 voorgeschreven termijn van 30 dagen ingesteld.
Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep voor zover het de uitspraak van 24 februari 2011 betreft, heeft het volgende te gelden. Het beroep tegen deze uitspraak is na de in ordinantie 12-8-2 genoemde termijn ingediend. Omdat deze uitspraak echter geen einduitspraak bevat en de inhoud daarvan is begrepen in de uitspraak van 28 april 2011, is er naar het oordeel van het generale college, wegens de nauwe verwevenheid van beide uitspraken, geen aanleiding om in dit geval bezwaarde wegens termijnoverschrijding niet ontvankelijk te verklaren.

3. De bestreden uitspraak van 28 april 2011 en de gronden van het beroep daartegen

- 3.1 Uit hetgeen hierna wordt overwogen zal blijken dat het generale college niet aan een inhoudelijke beoordeling -voor zover dat binnen het marginale toetsingskader van het generale college mogelijk is- van de uitspraak van 28 april 2011 van het GCA toekomt, omdat deze alleen al op formele gronden moet worden vernietigd. Daarom worden hier alleen de daarop betrekking hebbende bezwaren, zakelijk weergegeven, aangehaald.
- 3.2 Het GCA heeft in zijn uitspraak van 24 februari 2011 geoordeeld dat nog geen uitspraak gedaan kon worden of bezwaarde de Protestantse gemeente te [...] en de Hervormde gemeente van [...] niet langer met stichting kan dienen. Het GCA heeft het generale college voor de visitatie bij die uitspraak verzocht een buitengewone visitatie te houden en op grond daarvan een advies uit te brengen.
- 3.3 Aan dat verzoek om buitengewone visitatie ligt ten grondslag hetgeen in de overwegingen van die uitspraak is verrat. Het GCA heeft daarin aangegeven dat eerst met het aantreden van een nieuwe kerkenraadsvoorzitter en scriba begin 2009 er een andere zienswijze blijkt te zijn op een in deze tijd passende invulling van het predikantschap. Tot 2008 is er van de zijde van de kerkenraad geen noemenswaardige kritiek geweest op het functioneren van de predikant, aldus het GCA.
Het GCA overweegt voorts onder meer dat het college zich niet aan de indruk kan onttrekken dat de visitatoren vanaf het begin de mening van de kerkenraad over het functioneren van de predikant hebben gevolgd en het functioneren van de kerkenraad in deze niet aan een nader onderzoek hebben onderworpen. Dit duidt, aldus het GCA in die uitspraak, op vooringenomenheid ten aanzien van het functioneren van de predikant. Daarom is het GCA van mening dat daarmee niet de nodige zorgvuldigheid is betracht. Ook heeft er in de Hervormde gemeente van

- [...] geen visitatie plaatsgevonden, noch is die kerkenraad op andere wijze door visitatoren of door het BM gehoord. Evenmin is de gemeente gehoord over de vraag of voor de predikant ordinantie 3-20 toegepast dient te worden, hetgeen van belang is omdat een deel van de gemeente grote moeite heeft met het optreden van de kerkenraad, aldus de overwegingen van het GCA in de uitspraak van 24 februari 2011.
- 3.4 De buitengewone visitatie heeft niet plaatsgevonden omdat het generale college voor de visitatie – onder verwijzing naar ordinantie 10-5-3 – aanvankelijk het standpunt innam niet aan het verzoek van het GCA te kunnen voldoen.
- 3.5 Vervolgens heeft het GCA de uitspraak van 28 april 2011 gegeven. Daarbij oordeelt het GCA dat bezwaarde de combinatie Protestantse gemeente te [...] / Hervormde gemeente van [...] niet langer met stichting kan dienen. Het GCA bepaalt tevens dat de predikant een termijn wordt verleend tot 1 juni 2012 binnen welke hij zich naar dit oordeel kan voegen en indien hij zich niet naar dit oordeel voegt, hij per 1 juni 2012 wordt losgemaakt van de gemeente.
- 3.6 Het GCA stoelt dit oordeel op de vaststelling dat in de periode 2000/2002 het functioneren van de predikant ter discussie heeft gestaan en daarmee de mogelijke beroepbaarstelling van de predikant onderwerp van gesprek is geweest. De gevoerde discussies volgen uit na de hoorzitting van 24 februari 2011 nagezonden documenten. Voorts is in februari 2009, na een in november 2008 gehouden reguliere visitatie, het functioneren van de predikant opnieuw besproken. Ondanks alle wederzijdse inspanningen daarna zien zowel de kerkenraad als de visitatoren nog maar één mogelijkheid: het vertrek van de predikant, hetzij door het sluiten van een convenant, hetzij door toepassing van ordinantie 3-20 of zelfs 3-21 van de kerkorde. Na de tussenuitspraak van 24 februari 2011 zijn de spanningen in de gemeente verder toegenomen, onder meer als gevolg van de communicatie in de gemeente over die uitspraak. Dat is voor het BM van de classis aanleiding geweest de predikant inmiddels algehele vrijstelling te geven van zijn werkzaamheden. Een overweging voor de verzochte buitengewone visitatie in de uitspraak van 24 februari 2011 was dat de Hervormde gemeente [...] niet in het visitatieproces was betrokken. Inmiddels heeft het GCA stukken ontvangen met het standpunt van die gemeente, aldus de overwegingen van het GCA in de uitspraak van 28 april 2011.
- 3.7 Omdat de spanningen in de gemeente van dien aard waren dat er sprake is van een onomkeerbare en uitzichtloze situatie, achtte het GCA een buitengewone visitatie niet meer zinvol. Het GCA heeft in de uitspraak van 28 april 2011 overwogen dat de na 24 februari 2011 binnengekomen stukken en informatie geen aanleiding zijn om betrokkenen opnieuw te horen, waarna het GCA tot het hiervoor in 3.5 aangehaalde oordeel komt.
- 3.8 De gronden van het beroep tegen de uitspraak van 28 april 2011 richten zich er feitelijk met name tegen dat het oordeel -voornamelijk- is gebaseerd op na de uitspraak van 24 februari 2011 aan het GCA toegezonden stukken, waarvan bezwaarde vóór die uitspraak geen kennis heeft gekregen en waarop hij zijn zienswijze niet heeft kunnen geven. Bezwaarde acht het ook onjuist dat de door het GCA verzochte buitengewone visitatie geen doorgang meer heeft gevonden. Het standpunt van de visitatoren-generaal dat zij op grond van ordinantie 10-5-3 niet aan het verzoek konden voldoen is onjuist en het GCA had gebruik dienen te maken van haar bevoegdheid om het geschil daarover voor de leggen aan het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen. Een buitengewone visitatie had kunnen leiden tot onderzoek naar minder ingrijpende alternatieven. Bezwaarde heeft zich steeds bereid verklaard om in overleg te treden. Tenslotte verzoekt bezwaarde om vergoeding van zijn kosten van rechtsbijstand, begroot op € 5.000,-, althans een vergoeding analoog aan het Besluit Proceskosten Bestuursrecht.
- 3.9 Bezwaarde heeft aangevoerd dat op grond van de aangegeven feiten de uitspraak van 28 april 2011 is genomen in strijd met de kerkordelijke en wettelijke bepalingen. Nog daargelaten dat bezwaarde de in strijd met de kerkorde na 24 februari 2011 ingediende stukken niet heeft ontvangen, is hij niet op grond van artikel 9 lid 1 van de generale regeling kerkelijke rechtspraak in de gelegenheid gesteld daarop mondeling te reageren. Hij is in het geheel niet in de gelegenheid gesteld op deze stukken te reageren. Dit is in strijd met het beginsel van hoor en wederhoor. Bezwaarde stelt dat het GCA onzorgvuldig heeft gehandeld door schending van de wettelijke en kerkordelijke bepalingen. Door toe te werken naar een toewijzing van het losmakingsverzoek in de uitspraak van 28 april 2011, heeft het GCA misbruik gemaakt van de kerkordelijke bevoegdheid. Tenslotte heeft het

GCA een onjuiste afweging van de betrokken belangen gemaakt, aldus het standpunt van bezwaarde.

4. Beoordeling

4.1 Bezwaarde stelt in zijn aanvullend beroepschrift dat de mogelijkheid om een tussenuitspraak te geven niet is gebaseerd op de bepalingen betreffende de uitspraken van het GCA (artikelen 8 t/m 10 van de generale regeling kerkelijke rechtspraak).

Het generale college verwerpt dit standpunt van bezwaarde. Zoals het generale college in een eerdere uitspraak heeft overwogen is er geen kerkordelijke bepaling die de bevoegdheid tot het geven van een tussenbeslissing aan het GCA ontzegt. Het ontbreken van een bepaling in de kerkorde omtrent de bevoegdheid tot het geven van een tussenbeslissing door een kerkelijk college met een rechtsprekende taak – zoals het GCA blijktens artikel 1 sub b van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak is – ligt ook anderszins niet in de rede.

4.2 Het generale college is van oordeel dat de uitspraak van 28 april 2011 van het GCA is genomen in strijd met de bij het tot stand komen van een dergelijke uitspraak in acht te nemen zorgvuldigheid.

Immers in de tussenuitspraak van 24 februari 2011 is overwogen, zoals hiervoor in 3.3 is weergegeven, dat er voor het GCA aanleiding was om aan te nemen dat bij het regionale college voor de visitatie vooringenomenheid bestond en dat eerst in 2008, nadat een nieuwe voorzitter en scribe van de kerkenraad waren aangetreden, er aanmerkingen waren op het functioneren van bezwaarde. Het GCA heeft zijn oordeel in de uitspraak van 28 april 2011 niet kunnen baseren op na die tussenuitspraak overgelegde brieven uit een eerdere periode, op de inhoud waarvan bezwaarde niet is gehoord. De uitspraak van 28 april 2011 is in strijd met de zorgvuldigheid en in strijd met het beginsel van hoor en wederhoor gedaan en kan daarom niet in stand blijven.

4.3 Datzelfde geldt voor het niet afwachten van het resultaat van de bij de eerdere uitspraak verzochte buitengewone visitatie. Het is het generale college ambtshalve bekend dat het generale college voor de visitatie inmiddels bereid was, in tegenstelling tot het eerder ingenomen standpunt, om een buitengewone visitatie te houden, waarvan ook het GCA ongetwijfeld op de hoogte was.

Zeker gelet op de constatering in de uitspraak van 24 februari 2011 door het GCA dat het regionale college voor de visitatie kennelijk een vooringenomen houding omtrent het functioneren van de predikant had, is het onzorgvuldig om het generale college voor de visitatie niet meer in de gelegenheid te stellen alsnog een onafhankelijke visitatie te houden en daarvan schriftelijk verslag te doen aan het GCA. Daarmee is aan de strekking van het bepaalde in artikel 8 lid 4 van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak voorbij gegaan. De beslissing van het GCA om geen visitatie meer te vragen is onvoldoende gemotiveerd. Het GCA meent dat de opgelopen spanningen in de kerkelijke gemeente worden veroorzaakt door de procedure en de daarbij betrokken instanties en niet door bezwaarde of diens functioneren. In dat geval is evenwel visitatie het middel bij uitstek om een oplossing voor die spanningen te zoeken. Daarmee is overigens niet beslist dat een losmaking van de predikant op grond van ordinantie 3-20 uiteindelijk niet gerechtvaardigd zou kunnen zijn, maar dat staat naar de mening van het generale college nu niet vast.

4.4 Uit het voorgaande volgt, zoals eerder aangegeven, dat het beroep van bezwaarde slaagt en dat de uitspraak van het GCA van 28 april 2011 niet in stand kan blijven. Het generale college zal de zaak terugwijzen naar het GCA om te beslissen over de al of niet toepassing van ordinantie 3-20 met inachtneming van hetgeen het generale college hiervoor heeft overwogen.

4.5 Op het verzoek van bezwaarde tot toekenning van een vergoeding voor zijn kosten van rechtsbijstand beslist het generale college als volgt.

Gelet op de aard van de procedure worden geen termen aanwezig geacht voor het toekennen van een vergoeding van de kosten van rechtsbijstand van bezwaarde, als door bezwaarde verzocht. Artikel 20 lid 3 van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak heeft het oog op kosten die door het generale college zijn gemaakt.

5. De beslissing

5.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- vernietigt de uitspraak van het GCA van 28 april 2011, nr. 2010/07;
- wijst de zaak terug naar het GCA om over de al dan niet toepassing van ordinantie 3-20 te beslissen met inachtneming van hetgeen het generale college in deze uitspraak heeft overwogen;

- bepaalt dat de kosten van behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk en wijst voor het overige het meer of anders door bezwaarde verzochte af.

Aldus gewezen op 22 november 2011

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J.C. Nouwt, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindewij (plv. secretaris), ds J.C. Fockens, J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op het beroep van [...] [appellant], wonende te [...], tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland van 18 juni 2011, nr. RCBG 17/11

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 12 juli 2011, bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna te noemen: "het generale college") ingekomen op 13 juli 2011, is [appellant] in beroep gekomen tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland (hierna te noemen: "het RCBG") van 18 juni 2011, verzonden 21 juni 2011. In deze uitspraak is het bezwaarschrift van [appellant] van 9 april 2011 tegen het besluit van 15 maart 2011 van de kleine kerkenraad van de gereformeerde kerk te [...] (hierna te noemen: "de kleine kerkenraad"), om de samenstelling van een delegatie uit de kleine kerkenraad niet te wijzigen, afgewezen. Deze delegatie zou een gesprek met [appellant] gaan voeren over zijn beweegredenen om zich wederom aan te melden na een nieuwe (algemene) oproep voor de kindernevendienstleiding.
- 1.2 Bij brief van 26 augustus 2011 heeft de kleine kerkenraad op het beroep gereageerd.
- 1.3 [Appellant] heeft niet verzocht om te worden gehoord. Het generale college acht zich op basis van de stukken voldoende voorgelicht en heeft geen aanleiding gevonden voor een mondelinge behandeling van het beroepschrift.

2. De uitspraak van het RCBG en de aangevoerde beroepsgronden

- 2.1 [Appellant] heeft tot 2005 deel uitgemaakt van de kindernevendienstleiding van de gereformeerde kerk te [...]. In 2006 zijn in verband met zijn functioneren in deze commissie problemen gerezen. Naar aanleiding van ingediende bezwaren en beroep over zijn functioneren heeft het generale college in zijn uitspraak van 1 februari 2006, kenmerk 15/05, geoordeeld dat er geen belang mee is gediend dat de heer [appellant] terugkeert als lid van de kindernevendienstcommissie.
- 2.2 In 2008 heeft [appellant] opnieuw pogingen gedaan toegelaten te worden tot de kindernevendienstleiding. Deze pogingen hebben geen succes gehad.
- 2.3 Op 18 juli 2009 heeft [appellant] zich nogmaals aangemeld na een nieuwe (algemene) oproep voor de kindernevendienstleiding. De kleine kerkenraad heeft alvorens dit verzoek in behandeling te nemen aangegeven een gesprek te willen hebben met [appellant] over diens beweegredenen. Door omstandigheden kon dit gesprek in 2010 niet plaatsvinden.
- 2.4 Op 2 maart 2011 heeft de kleine kerkenraad [appellant] wederom uitgenodigd voor een gesprek over zijn kandidatuur, onder vermelding van de gespreksdeelnemers. In antwoord daarop heeft [appellant] laten weten met een van de gespreksdeelnemers niet te kunnen instemmen om reden dat hij werkzaam is als HR-consulent/headhunter.
- 2.5 In zijn besluit van 15 maart 2011 heeft de kleine kerkenraad [appellant] medegedeeld geen aanleiding te zien de delegatie te wijzigen.
- 2.6 In het bij het regionale college ingediende bezwaarschrift van 9 april 2011 heeft [appellant] bezwaar gemaakt tegen dit besluit van de kleine kerkenraad. Samengevat richtten zijn bezwaren zich tegen "het dwangmatige van de kleine kerkenraad om allereerst een gesprek te willen alvorens een besluit te nemen om hem al dan niet tot de kindernevendienstleiding toe te laten. Voorts richten zijn bezwaren zich tegen de gekozen samenstelling van de delegatie van de kleine kerkenraad".
- 2.7 De RCBG heeft geoordeeld niet in te zien dat [appellant] door het bestreden besluit in zijn kerkelijke verantwoordelijkheid is getroffen. Dat de kleine kerkenraad een voorafgaand gesprek van belang acht, is, aldus het regionale college onder de gegeven omstandigheden niet onredelijk, met name niet nu in een dergelijk gesprek ter sprake zou kunnen komen of en in hoeverre er niet alleen – waarop [appellant] zich beroept – bij de kindernevendienst(leiding) dingen zijn veranderd, maar ook bij [appellant]. Voorts is niet gebleken van zodanige feiten en omstandigheden dat afwijking gerechtvaardigd zou zijn van het algemene uitgangspunt dat de kleine kerkenraad een ruime beleidsvrijheid heeft een delegatie als hier aan de orde samen te stellen. Het betreffende delegatielid waartegen de bezwaren van [appellant] zich richten is bovendien ouderling met specifiek het jeugdwerk als aandachtsgebied. Dat hij extra deskundigheid meebrengt op HR gebied, is, aldus het RCBG, meegenomen om de geschiktheid van [appellant] zo goed mogelijk te kunnen beoordelen. Ook de bezwaren tegen het betreffende delegatielid acht het RCBG ongegrond.

- 2.8 Het beroep van [appellant] richt zich tegen:
- de gevolgde procedure en het ontbreken van een uitnodiging van het RCBG voor een hoorzitting;
  - het oordeel dat de kleine kerkenraad zelf kan beslissen al dan niet een delegatie te vormen voor een voorafgaand gesprek, alsmede over de samenstelling van een dergelijke delegatie;
  - het oordeel dat er in dit specifieke geval goede redenen waren voor de gekozen samenstelling;
  - het oordeel dat [appellant] door het bestreden besluit niet in zijn kerkelijke verantwoordelijkheid zou (kunnen) zijn getroffen.
- 2.9 [Appellant] verzoekt daarbij het besluit van het RCBG van 18 juni 2011 te vernietigen, teneinde toegelaten te worden tot de kindernevendienstleiding, zonodig voorafgegaan door een gesprek met de kleine kerkenraad zonder strenge toetsing door een deskundige.

3. Beoordeling

- 3.1 Het generale college overweegt ten aanzien van het ingestelde beroep het volgende.
- 3.2 In zijn beroepschrift geeft [appellant] aan het te betreuren dat geen mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden en dat hij niet door het RCBG in de gelegenheid is gesteld zijn bezwaren mondeling toe te lichten.
- Het generale college acht dit bezwaar ongegrond. Het RCBG heeft op goede gronden aangenomen dat er geen aanleiding was voor een mondelinge behandeling, omdat het een eenvoudig en overzichtelijk probleem betreft, namelijk de vraag of de kleine kerkenraad zelf over de samenstelling van zijn delegaties mag beslissen, waarbij van belang werd geacht dat het RCBG over de relevante informatie beschikte en er geen sprake was van onduidelijkheden. Voorts staat vast dat [appellant] niet om een mondelinge behandeling heeft gevraagd.
- 3.3 Met betrekking tot de vraag of de kleine kerkenraad onder de gegeven omstandigheden kon beslissen tot het vooraf voeren van een gesprek door een door hem te benoemen delegatie met [appellant] over zijn kandidatuur voor de kindernevendienstleiding, de samenstelling van deze delegatie en de vraag of er goede redenen waren voor de gekozen samenstelling, bevestigt het generale college het oordeel van het RCBG. Daaraan kan worden toegevoegd dat de kleine kerkenraad in zijn verweerschrift heeft aangegeven het betreffende delegatielid, dat als jeugdouderling zitting heeft in de kleine kerkenraad, te hebben gevraagd plaats te nemen in de delegatie, omdat het hier het jeugdwerk van de gemeente betreft. Het betreffende delegatielid is uitdrukkelijk niet in de delegatie geplaatst om een professioneel oordeel over [appellant] te vormen.
- 3.4 Uit hetgeen door [appellant] daarover is aangevoerd en uit de aan het generale college ter beschikking gestelde documenten is het generale college ook overigens niet gebleken dat [appellant] in zijn kerkelijke verantwoordelijkheid is getroffen door het besluit van de kleine kerkenraad de samenstelling van de delegatie niet te wijzigen.
- 3.5 Uit het bovenstaande blijkt dat het beroep ongegrond is en dat de uitspraak van het RCBG dient te worden bevestigd.

4. Beslissing

- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:
- verklaart het beroep van [appellant] ongegrond en bevestigt de uitspraak van het RCBG van 18 juni 2011;
  - bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de kerk komen.

Aldus gewezen op 1 december 2011

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft (secretaris), mr G.H. Bunt, mw mr J.C. Nouwt, ds W. Nawijn, ds J. Vroegindewey, J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op het beroep van ds [...].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 13 juli 2011, op die datum per fax ingekomen bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college), heeft mr [L] namens ds [...] (hierna: bezwaarde) beroep ingesteld op nader aan te voeren gronden tegen de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing (hierna GCA) van 25 mei 2011, verzonden op 15 juni 2011, onder kenmerk 2011/17, betreffende de toepassing van ordinantie 3-20 op bezwaarde.
- 1.2 Vervolgens heeft mr [L] bij brief van 14 juli 2011 een door bezwaarde opgesteld aanvullend beroepschrift ingediend.
- 1.3 De kerkenraad van de Protestantse gemeente te [...] heeft bij brief van 20 augustus 2011 een reactie gegeven op het beroepschrift.
- 1.4 Het BM van de classicale vergadering van de classis [...] heeft op het beroepschrift gereageerd per brief van 7 september 2011.
- 1.5 Bezwaarde heeft bij brief van 8 november 2011, aan het generale college toegestuurd door mr [L], met zijn brief van 21 november 2011, gereageerd op de brieven van de kerkenraad en het BM van de classis, waarop de kerkenraad nog een reactie heeft gegeven bij brief van 5 december 2011.
- 1.6 De onderliggende stukken van het GCA zijn ter kennis gebracht van het generale college.
- 1.7 Betrokkenen zijn bij brief van 2 november 2011 uitgenodigd voor een mondelinge behandeling op 14 december 2011, maar hebben het generale college schriftelijk laten weten af te zien van een mondelinge toelichting. Het generale college acht zich voldoende ingelicht om tot een oordeel te kunnen komen.

2. Ontvankelijkheid beroep

- 2.1 Het beroep tegen de uitspraak van het GCA van 25 mei 2011 is binnen de in ordinantie 12-8-2 voorgeschreven termijn van 30 dagen en mitsdien tijdig ingesteld. Bezwaarde is in zoverre ontvankelijk in zijn beroep.

3. De gronden van het beroep

- 3.1 Bezwaarde heeft als voornaamste reden waarom hij zich niet kan verenigen met de uitspraak van het GCA aangevoerd dat in de uitspraak de suggestie is gewekt dat een evangelische achtergrond een factor kan zijn om een losmaking uit te spreken.
In zijn aanvullend bezwaar geeft bezwaarde verder aan, dat 'alle door de kerkenraad ingediende bezwaarvelden in het besluit worden genoemd, maar dat de door hem daartegen aangevoerde weren niet worden aangegeven'.
Bezwaarde stelt dat de spanningen die ook in 2000-2008 op de kerkenraadstafel kwamen, destijds werden gevoeld als spanningen tussen verschillende groepen in de gemeente.
Bezwaarde voert aan dat hij juist altijd bruggen heeft willen slaan tussen de verschillende groepen in de gemeente.
Bezwaarde kan zich ook niet vinden in het visitatierapport en heeft bezwaar tegen de rol die de visitatoren in zijn ogen in de hele affaire hebben gespeeld.
Bezwaarde verzoekt het college de uitspraak van het GCA te heroverwegen en naar aanleiding van zijn ingebrachte bezwaren en eigen onderzoek een oordeel over de gebeurtenissen in dit conflict te formuleren.
- 3.2 Zowel de kerkenraad als het BM van de classis geven aan dat zij zich kunnen vinden in de uitspraak van het GCA en verwijzen naar hetgeen zij in eerste aanleg hebben aangevoerd.

4. Beoordeling

- 4.1 De door bezwaarde als voornaamste bezwaar aangevoerde overweging van het GCA berust op een verkeerde lezing door bezwaarde van de uitspraak.
Het GCA geeft in overweging 4.4 enerzijds vier door de kerkenraad genoemde probleemvelden weer en anderzijds in drie punten de analyse van de problematiek aan de zijde van bezwaarde.
De door bezwaarde gewraakte opmerking over zijn sterk evangelische inslag is genoemd in punt 2 van de probleemvelden van de kerkenraad.
Het GCA heeft nergens in de uitspraak aangegeven dat dit standpunt van de kerkenraad tot oordeel van het GCA wordt gemaakt.

Het oordeel van het GCA dat met betrekking tot de predikant zodanige spanningen zijn gerezen dat deze de gemeente niet langer met stichting kan dienen en dat predikant en gemeente van elkaar dienen te worden losgemaakt is gebaseerd op de conclusie van het rapport van visitatoren dat de verhoudingen tussen kerkenraad/gemeente enerzijds en de predikant anderzijds zodanig verstoord zijn dat er geen oplossing meer is. Het GCA heeft bij de beoordeling voorop gesteld dat de beslissing geen oordeel inhoudt over de vraag of en in hoeverre de predikant, dan wel kerkenraad of gemeente een verwijt treft inzake de gerezen spanningen.

4.2 Gesteld noch gebleken is dat de uitspraak van het GCA is genomen in strijd met de kerkorde of met wettelijke bepalingen.

Bezwaarde heeft ook niet aangevoerd, en daarvan is ook niet gebleken, dat het GCA bij het doen van de uitspraak niet de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen.

4.3 Het generale college ziet geen aanleiding om nader onderzoek in te stellen naar de gebeurtenissen die aanleiding hebben gegeven tot het conflict.

De aan het GCA overgelegde stukken, waarvan ook het generale college kennis heeft kunnen nemen, geven aan dat er sprake is van een verstoorde verhouding tussen de predikant en in ieder geval de kerkenraad. Wanneer kerkenraadsleden tussentijds aftreden omdat de spanningen hen te veel worden, kan dit niet anders dan tot de conclusie leiden dat er sprake is van een zodanige breuk in de vertrouwensrelatie, dat voortzetting van de werkzaamheden van de predikant in die gemeente niet mogelijk is, omdat die spanningen een weerslag hebben op het leven en werken in de gemeente. Om die reden heeft het GCA terecht op grond van de stukken geconcludeerd dat bezwaarde de protestantse gemeente te [...] niet langer met stichting kan dienen en dat predikant en gemeente moeten worden losgemaakt.

4.4 Geen van de betrokkenen heeft bezwaar gemaakt tegen de door het GCA ten aanzien van de losmaking getroffen financiële regeling, zoals vermeld in de aan de uitspraak gehechte bijlage, zodat deze in stand gelaten kan worden.

5. De beslissing

5.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- bevestigt de uitspraak van het GCA van 25 mei 2011, nr. 2011/01;
- bepaalt dat de kosten van behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 18 januari 2012

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft (secretaris), mr G.H. Bunt, mw mr J.C. Nouwt, ds J. Vroegindewij, ds J.C. Fockens, J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op de beroepen van [ds...] te [...] en van de wijkkerkenraad van de wijkgemeente [...] van de Protestantse gemeente [...].

1. De procedure

- 1.1 Bij brieven van respectievelijk 15 en 16 augustus 2011, beide bij het generale college ingekomen op 16 augustus 2011, hebben [ds ...] en de wijkkerkenraad van de wijkgemeente [...] van de Protestantse gemeente [...] (hierna: de wijkkerkenraad) beroep ingesteld tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Noord-Holland (hierna: het RCBG) van 18 juli 2011, verzonden op 21 juli 2011, waarbij het bezwaar van [ds ...] en van de wijkkerkenraad tegen het besluit van de algemene kerkenraad van de Protestantse gemeente [...] (hierna: de AK) van 27 april 2011 niet-ontvankelijk is verklaard.
- 1.2 Bij brief van 13 september 2011 heeft de AK op de beroepschriften van [ds ...] en de wijkkerkenraad gereageerd.
- 1.3 Het generale college heeft kennisgenomen van de stukken die het RCBG ter beschikking stonden.
- 1.4 Partijen hebben niet verzocht om een mondelinge behandeling en het generale college heeft geen aanleiding gevonden hiertoe ambtshalve over te gaan.

2. Het bestreden besluit en feitelijke achtergronden

- 2.1 Het door [ds ...] en de wijkkerkenraad bestreden besluit van de AK van 27 april 2011 strekt tot niet-inwilliging van het verzoek van [ds ...] van 8 maart 2011 om diens emeritaatsdatum nader uit te stellen tot 15 juni 2014.
- 2.2 Bij eerder besluit van de AK van 29 april 2009 was de emeritaatsdatum van [ds ...], die op [datum] 2009 de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, uitgesteld tot 1 augustus 2011. Dit besluit is, naar uit de stukken en de in zoverre niet bestreden uitspraak van het RCBG blijkt, onherroepelijk geworden.
- 2.3 Voor de voorgeschiedenis en feitelijke achtergronden gaat het generale college verder uit van de feiten en omstandigheden die zijn weergegeven in de uitspraak van het RCBG onder 2.1 t/m 2.17, nu deze overwegingen op zichzelf niet zijn bestreden in beroep.

3. De uitspraak van het RCBG en de daartegen gerichte beroepen

- 3.1 Het RCBG heeft het bezwaar van [ds ...] en van de wijkkerkenraad niet-ontvankelijk verklaard wegens het zijn ontvallen van belang aan de bezwaren doordat [ds ...] op 26 juni 2011 afscheid heeft genomen van de wijkgemeente [...] in verband met het ingaan van zijn emeritaat op 1 augustus 2011.
- 3.2 In beroep voeren [ds ...] en de wijkkerkenraad daartegen aan, samengevat weergegeven, dat het besluit van [ds ...] om afscheid te nemen van de wijkgemeente is ingegeven door het naderen van de eerder vastgestelde emeritaatsdatum en daarmee samenvallende pensioenrichtdatum van 1 augustus 2011 en de daaruit voortvloeiende noodzaak voor [ds ...] tot indiening van een pensioenaanvraag vóór medio juni 2011.
- 3.3 Voorts verwijzen [ds ...] en de wijkkerkenraad naar problemen binnen de Protestantse gemeente [...] in de afgelopen jaren en de in hun ogen niet juiste bejegening door de AK van [ds ...] en de wijkgemeente en verzoeken zij het generale college om met de betrokken partijen een gesprek te beleggen over 'een waardige exit-strategie'.

4. Beoordeling

- 4.1 Vaststaat dat [ds ...] ten tijde van de uitspraak van het RCBG al afscheid had genomen als predikant van de wijkgemeente [...] in verband met zijn emeritaat per 1 augustus 2011. Het RCBG heeft dan ook op goede gronden geoordeeld dat aan het bezwaar van [ds ...] en de wijkkerkenraad tegen het besluit van de AK om geen medewerking te verlenen aan een verder uitstel van de emeritaatsdatum, het belang is komen te ontvallen en het bezwaar daarom niet-ontvankelijk is.
- 4.2 De beweegredenen van [ds ...] en de wijkkerkenraad, wat daarvan ook zij, om alsnog gevolg te geven aan het eerdere besluit van de AK van 29 april 2009 waarbij de emeritaatsdatum was vastgesteld op 1 augustus 2011, zijn voor de beoordeling van het ontvallen van het belang niet relevant. Doorslaggevend is dat [ds ...] en de wijkkerkenraad met hun bezwaar – en met hun beroep – ten gevolge van het gebruikmaken door [ds ...] van zijn recht op emeritaat met ingang

van de – destijds aanstaande en inmiddels verstreken – datum 1 augustus 2011, niet meer het door hen beoogde resultaat van een emeritaatsdatum per 15 juni 2014 kunnen bereiken.

- 4.3 Het RCBG heeft eveneens met juistheid overwogen dat het achteraf vaststellen van gelijk of ongelijk niet is aan te merken als een belang dat voortzetting van de procedure rechtvaardigt.
- 4.4 Het behoort voorts niet tot de taak van een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen om een oordeel te geven over, dan wel te bemiddelen in, problemen of conflicten die in een gemeente zijn gerezen, buiten het kader van de behandeling van een bezwaar of beroep tegen een besluit van een kerkelijk lichaam, waardoor een bezwaarde in zijn werkelijk belang of kerkelijke verantwoordelijkheid is getroffen. Daarom kan het generale college evenmin gevolg geven aan het verzoek van [ds ...] en de wijkkerkenraad tot het houden van een gesprek met partijen over 'een waardige exit-strategie'.
- 4.5 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de beroepen van [ds ...] en van de wijkkerkenraad ongegrond zijn en de uitspraak van het RCBG dient te worden bevestigd.

5. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart de beroepen van ds S. [ds ...] en van de wijkkerkenraad van de wijkgemeente [...] van de Protestantse gemeente [...] ongegrond;
- bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Noord-Holland van 18 juli 2011;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 14 december 2011

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft (secretaris), mr G.H. Bunt, mw mr J.C. Nouwt, ds J. Vroegindewij, ds W. Nawijn, J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op het beroep van [FB], [EB], [GB] en [EW], allen te [...].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 26 oktober 2011, met bijlagen, bij het generale college ingekomen op 28 oktober 2011, hebben [FB], [EB], [GB] en [EW] (hierna: appellanten), allen te [...] en voormalig kerkvoogd van de Hervormde gemeente te [...] en/of voormalig kerkrentmeesters van de Protestantse gemeente te [...] (hierna: de PG), beroep ingesteld tegen de op 30 september 2011 verzonden uitspraak van 5 september 2011 van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Friesland (hierna: het regionale college), waarbij het bezwaar van appellanten tegen het besluit van de kerkenraad van genoemde protestantse gemeente (hierna: de kerkenraad) van 9 mei 2011 niet-ontvankelijk is verklaard.
- 1.2 Bij brief van 30 november 2011, met bijlagen, heeft de kerkenraad op het beroep gereageerd.
- 1.3 Bij brief van 13 december 2011 hebben appellanten een nader stuk ingezonden. Naar aanleiding daarvan heeft de kerkenraad op 29 december 2011 een nadere reactie ingezonden.
- 1.4 Het generale college heeft voorts kennis genomen van de stukken die het regionale college ter beschikking stonden.
- 1.5 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft geen aanleiding gevonden hiertoe ambtshalve over te gaan.

2. De uitspraak van het regionale college en het daartegen gerichte beroep

- 2.1 Het besluit waartegen het bezwaar was gericht strekt tot halvering van de verhoging van de eerder vastgestelde begraafplaatstarieven. Het regionale college heeft appellanten niet-ontvankelijk verklaard in hun bezwaar, omdat appellanten volgens hun verklaring en een door hen aan het regionale college overgelegd stuk geen van allen een persoonlijk belang bij de zaak hebben.
- 2.2 In beroep bestrijden appellanten niet dat zij dit hebben verklaard, maar stellen zij niettemin belang te hebben in verband met mogelijke toekomstige aankoop van graven. Voorts voeren zij aan dat zij in hun belang zijn getroffen door de publicatie van een in hun ogen voor hen negatieve publicatie in het kerkblad van 11 februari 2011 en dat de appellanten [EW] en [GB] in hun kerkelijke verantwoordelijkheid zijn getroffen wegens hun functie als administrateur van respectievelijk de begraafplaats en de PG. Tenslotte betogen zij in beroep dat het bestreden besluit van 9 mei 2011 en een eerder besluit tot tariefsverhogingen met betrekking tot de begraafplaats, van 29 december 2010, onbevoegd zijn genomen.

3. Beoordeling

- 3.1 Appellanten hebben ook in beroep niet bestreden dat zij geen persoonlijk belang hebben bij de aangepaste tariefsverhoging waartoe het besluit van 9 mei 2011 strekt. Het regionale college heeft op goede gronden overwogen dat appellanten daarom geen werkelijk belang als bedoeld in ordinantie 12-3-1 hebben.
- 3.2 Het door appellanten thans nog aangevoerde belang in verband met een mogelijke toekomstige aankoop van graven is evenmin aan te merken als een werkelijk belang in die zin, reeds omdat het een onzekere toekomstige gebeurtenis betreft.
- 3.3 Voorts kunnen appellanten niet worden gevolgd in hun betoog dat [EW] en [GW] door het besluit van 9 mei 2011 in hun kerkelijke verantwoordelijkheid zijn getroffen, aangezien dat besluit niet tot gevolg heeft dat zij hun functie als administrateur niet langer mogen vervullen.
- 3.4 Voor zover appellanten beroepsgronden hebben aangevoerd over – hun belang met betrekking tot – het eerdere besluit van de kerkenraad van 29 december 2010 en de publicatie in het kerkblad van 11 februari 2011, moeten die gronden buiten beschouwing blijven. Het bezwaarschrift van appellanten waarop de in beroep voorliggende uitspraak van het regionale college betrekking heeft, was immers niet gericht tegen dat eerdere besluit en evenmin tegen die publicatie (daargelaten of deze als besluit zou kunnen worden aangemerkt).
- 3.5 Uit het voorgaande volgt dat het oordeel van het regionale college met betrekking tot het ontbreken van een werkelijk belang van appellanten in stand blijft en dat het beroep tegen de uitspraak van het regionale college ongegrond is. Daarom komt ook het generale college niet toe aan een beoordeling van hetgeen appellanten in bezwaar en beroep over de inhoud van de zaak hebben aangevoerd.

4. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het beroep van appellanten tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Friesland van 5 september 2011 ongegrond en bevestigt die uitspraak;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 18 januari 2012 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft (secretaris), mw mr J.C. Nouwt, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindewij, dhr J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op de beroepschriften van de heer en mevrouw [D.], wonende te [...] tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland van 30 september 2011

1. De procedure

- 1.4 Bij afzonderlijke brieven van 31 oktober 2011, bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna te noemen: "het generale college") ingekomen op 1 november 2011, zijn de heer en mevrouw [D.] (hierna gezamenlijk te noemen: [D.]) in beroep gekomen tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland (hierna te noemen: "het RCBG") van 30 september 2011, verzonden 3 oktober 2011.
In deze uitspraak zijn de bezwaarschriften van [D.] van respectievelijk 30 juli 2009 en 11 januari 2011 tegen de besluiten van de Algemene Kerkenraad van de Hervormde gemeente [...] (hierna te noemen: verweerder) van 8 juni 2009, gepubliceerd in het kerkblad van 3 juli 2009 en 24 november 2010, gepubliceerd in het kerkblad van 17 december 2010, waarbij de jaarrekeningen over 2008 en 2009 zijn goedgekeurd, ongegrond verklaard.
- 1.5 Het RCBG heeft beide bezwaarschriften gevoegd behandeld vanwege de verwevenheid van de bezwaren en omdat deze zich tegen door verweerder goedgekeurde jaarrekeningen richtten.
- 1.6 Bij brieven van 23 november 2011 en 14 januari 2012 heeft verweerder op beide beroepschriften gereageerd.
- 1.7 Bij brieven van 10 december 2011, 14 februari 2012 en 27 februari 2012 heeft mevrouw D. naar aanleiding van deze brieven van verweerder een reactie toegezonden naar het generale college. Bij brief van 28 februari 2012 heeft verweerder een nadere reactie gegeven.
- 1.8 [D.] heeft niet verzocht om te worden gehoord. Het generale college acht zich op basis van de stukken voldoende voorgelicht en heeft geen aanleiding gevonden voor een mondelinge behandeling van de beroepschriften.

2. De uitspraak van het RCBG en de aangevoerde beroepsgronden

- 2.1 [D.] heeft bezwaren gemaakt tegen de vaststelling door verweerder van de jaarrekeningen 2008 en 2009 en zich daarbij samengevat op het standpunt gesteld dat de jaarrekeningen geen getrouw beeld geven.
- 2.2 Het RCBG heeft de bezwaarschriften van [D.] ontvankelijk verklaard en ongegrond. Samengevat berust de bestreden uitspraak op de overwegingen dat verweerder op grond van de ordinanties 11.7 en 11.8 beleids- en beoordelingsvrijheid heeft ten aanzien van de inhoud van de jaarrekeningen. Dit brengt mee dat het in beginsel aan verweerder is om posten op te nemen in de jaarrekening en de waardering daarvan te bepalen, mits is voldaan aan het bepaalde in genoemde ordinantie, waaronder deskundige controle. Mede gelet op de in ordinantie 11.8 vastgelegde rol van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken beperkt de rol van het RCBG zich strikt tot het toetsingskader zoals opgenomen in artikel 23 van de generale regeling kerkelijke rechtspraak.
- 2.3 Het RCBG verwijst voorts naar de brief van 7 februari 2011 van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken, waarin staat dat dit college verweerder op 10 januari 2011 heeft bericht dat de jaarrekening 2009 is beoordeeld en dat deze beoordeling geen aanleiding geeft om met de kerkenraad in overleg te treden over wijziging, aanvulling of verduidelijking. De jaarrekening 2009 is door het regionale college voor de behandeling van beheerszaken als afgehandeld beschouwd. Verder heeft het RCBG aangegeven dat de weergave van de diverse door [D.] bestreden posten in de jaarrekening 2009 correct zijn opgenomen en dat het standpunt van [D.] geen aanleiding geeft om terug te komen op de eerdere beoordeling. Niet, of althans onvoldoende, is gebleken dat verweerder voor wat betreft de inhoud van de jaarrekening buiten het kader van ordinantie 11.7 is getreden, dan wel dat hij een besluit heeft genomen dat onzorgvuldig is, dan wel in redelijkheid niet kon nemen. Het beroep van mevrouw [D.] op het gestelde in artikel 2:362 lid 1 Burgerlijk Wetboek miskent dat titel 9 boek 2 BW alleen van toepassing is op de in artikel 2:360 genoemde entiteiten, waaronder kerkgenootschappen niet zijn begrepen, aldus het RCBG
- 2.4 Gelet hierop heeft het RCBG de bezwaren tegen de vaststelling van de jaarrekening 2009 ongegrond geoordeeld. Met verwijzing naar de overwegingen met betrekking tot de bezwaren

- tegen de vaststelling van de jaarrekening 2009 verklaart het RCBG ook de bezwaren tegen de vaststelling van de jaarrekening 2008 ongegrond.
- 2.5 De beroepschriften van [D.] zijn samengevat gericht tegen de marginale toetsing door het RCBG van de besluiten van verweerder waarbij de beide jaarrekeningen zijn vastgesteld. [D.] verzoekt daarbij de besluiten van verweerder waarbij de jaarrekeningen zijn vastgesteld te vernietigen en verweerder opdracht te geven de jaarrekeningen opnieuw vast te stellen met in achtname van de bezwaren van [D.].
3. Beoordeling
- 3.1 Evenals het RCBG zal ook het generale college beide beroepschriften gevoegd behandelen wegens de verwevenheid van de gronden van beroep en omdat beide beroepschriften zich richten tegen de uitspraak van het RCBG van 30 september 2011.
- 3.2 Het generale college overweegt ten aanzien van het ingestelde beroep het volgende. Het RCBG heeft terecht geconstateerd dat de kerkordelijk wegen voor vaststelling van de betreffende jaarrekeningen zijn bewandeld en dat de bezwaren van [D.], voor zover van financiële aard geen doel kunnen treffen, nu het regionale college voor de behandeling van beheerszaken de jaarrekeningen heeft beoordeeld en geen aanleiding heeft gezien daarover nader in overleg te treden.
- 3.3 Anders dan het RCBG is het generale college evenwel van oordeel dat de bezwaarschriften van [D.] tegen de vaststelling van de jaarrekeningen 2008 en 2009 niet ontvankelijk hadden moeten worden verklaard.
- 3.4 Ingevolge de ordinanties 11-6-4 en 11-7-2 worden gemeenteleden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken over de ontwerpjaarrekeningen van het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen over het laatstverlopen kalenderjaar. Wanneer een kerkenraad deze mening niet vraagt c.q. daar niet op behoorlijke wijze op reageert, dan is dat als een verzuim aan te merken en kan het betreffende gemeentelid of ambtsdrager op grond van ordinantie 12-3-3 daartegen een bezwaar indienen bij de colleges voor bezwaren en geschillen.
- 3.5 Een dergelijk verzuim is door [D.] niet, althans onvoldoende gesteld en het generale college heeft in de overgelegde stukken en beroepschriften een dergelijk verzuim niet geconstateerd.
- 3.6 Zoals ook blijkt uit de geschiedenis van totstandkoming van de betreffende ordinanties kan een gemeentelid niet tegen de vaststelling van de begroting als zodanig bezwaar aantekenen, noch bij het college voor de behandeling van beheerszaken, noch bij het college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.
- 3.7 Het generale college zal daarom de bestreden uitspraak van het RCBG vernietigen en alsnog [D.] in diens bezwaarschriften niet ontvankelijk verklaren.
- 4 Beslissing
- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:
- verklaart, met vernietiging van de uitspraak van het RCBG van 30 september 2011, de bezwaarschriften van [D.] alsnog niet ontvankelijk;
  - bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de kerk komen.

Aldus gewezen op 8 maart 2012

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft (secretaris), mw mr J.C. Nouwt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij, dhr J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op het schorsingsverzoek van de (voormalige) redactie van ElkKwartaal.

1. Prodecure

- 1.1 Bij brief van 31 oktober 2011 die, met bijlagen, per post is ingekomen bij het generale college op 7 november 2011, heeft de (voormalige) redactie van ElkKwartaal (hierna: de redactie) bezwaar gemaakt tegen het besluit van de synodale commissie van de Evangelisch-Lutherse synode in de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: de synodale commissie) van 27 oktober 2011 om de publicatie van nummer 2011-3 van ElkKwartaal aan te houden. In die brief heeft de redactie tevens verzocht om opschorting van dat besluit.
- 1.2 Bij brief van 28 november 2011, met bijlage, heeft de synodale commissie op het schorsingsverzoek gereageerd. Desgevraagd hebben de redactie bij brief van 13 december 2011 en de synodale commissie bij brief van 14 december 2011 nadere inlichtingen aan het generale college verstrekt.

2. Beoordeling

- 2.1 Uit de aan het generale college overgelegde brief van de redactie van 27 oktober 2011, gericht aan de presidente, de synodeleden en adviseurs, blijkt dat de redactie unaniem heeft besloten met onmiddellijke ingang terug te treden.
- 2.2 De vraag of dit – zoals de synodale commissie primair betoogt in haar reactie op het schorsingsverzoek – betekent dat de redactie op 31 oktober geen bezwaarschrift en opschortingsverzoek meer kon indienen, behoeft in het kader van de beoordeling van het schorsingsverzoek geen beantwoording. Dat punt kan in de hoofdzaak worden beoordeeld.
- 2.3 Ook indien voorlopig wordt uitgegaan van de bevoegdheid van de redactie tot indiening van het bezwaarschrift en opschortingsverzoek, bestaat geen aanleiding om het door de redactie bestreden besluit te schorsen. Daartoe wordt overwogen dat de redactie sinds haar terugtreden geen voldoende zwaarwegende belangen – in de zin van de door haar gestelde bewaking van de tijdcyclus van de verschijningsdata van ElkKwartaal – meer heeft. Aan het door de redactie verder aangevoerde belang bij het alsnog publiceren en verspreiden van het betreffende nummer 2011-3 in verband met de informatievoorziening aan de lezers, is in zoverre tegemoet gekomen dat – zoals namens de redactie op 20 december 2011 aan het generale college is bericht – dat nummer, zij het in enigszins aangepaste vorm, inmiddels is gepubliceerd. Voorts overweegt de voorzitter dat naar voorlopig oordeel, gelet op het over en weer in het kader van het schorsingsverzoek aangevoerde, geen sprake is van een op voorhand als kennelijk onrechtmatig aan te merken besluit van de synodale commissie om publicatie van informatie uit vertrouwelijke stukken en besloten vergaderingen tegen te houden.
- 2.4 Uit het voorgaande volgt dat het schorsingsverzoek dient te worden afgewezen. Met deze beslissing wordt niet vooruitgelopen op de uitspraak van het generale college in de hoofdzaak.

3. Beslissing

De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen
- wijst het schorsingsverzoek af.

Aldus gedaan te 's-Gravenhage
op 28 december 2011.

Mw mr M.G.J. Parkins-de Vin,
voorzitter.

Uitspraak op het bezwaar van de (voormalige) redactie van ElkKwartaal.

1. Procedure

- 1.1 Bij brief van 31 oktober 2011 die, met bijlagen, per post is ingekomen bij het generale college op 7 november 2011, heeft de (voormalige) redactie van ElkKwartaal (hierna: de redactie) bezwaar gemaakt tegen het besluit van de synodale commissie van de evangelisch-lutherse synode in de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: de synodale commissie) van 27 oktober 2011 om de publicatie van nummer 2011-3 van ElkKwartaal aan te houden.
- 1.2 Bij brief van 23 december 2011 heeft het moderamen van de generale synode (hierna: het moderamen), daartoe gemandateerd door de evangelisch-lutherse synode (hierna: de ELS), op het bezwaar gereageerd.
- 1.3 Het generale college heeft voorts kennis genomen van de stukken die zijn gewisseld in het kader van het verzoek van de redactie om opschorting van het in 1.1 genoemde besluit en van de uitspraak van 28 december 2011 op dat verzoek, nummer 13/11 S.
- 1.4 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft geen aanleiding gevonden hiertoe ambtshalve over te gaan.

2. Het bestreden besluit en het daartegen gerichte bezwaar

- 2.1 Aan het bestreden besluit is ten grondslag gelegd dat de redactie in nummer 2011-3 van ElkKwartaal citeert uit vertrouwelijke stukken en uit besloten vergaderingen van de ELS en publicatie van dat nummer in die vorm daarom schade zou toebrengen aan de lutherse gemeenschap.
- 2.2 De redactie voert als bezwaar aan, samengevat weergegeven, dat zij conform het redactiestatuut en de richtlijnen uit de synodegesprekken heeft gewerkt, dat volgens het redactiestatuut de hoofdredacteur verantwoordelijkheid draagt voor de redactionele inhoud van ElkKwartaal en dat de synodale commissie daarom niet bevoegd was tot het nemen van een dergelijk ingrijpend en zwaarwegend besluit.

3. Het verweer van het moderamen

- 3.1 Het moderamen betoogt in de eerste plaats dat de redactie, gelet op haar besluit van 27 oktober 2011 om met onmiddellijke ingang terug te treden, op 31 oktober 2011 niet meer bestond en dus toen geen bezwaar meer kon maken tegen het bestreden besluit van de synodale commissie.
- 3.2 Verder voert het moderamen aan, samengevat weergegeven, dat het bestreden besluit is genomen in overeenstemming met de toepasselijke bepalingen uit de Ordeningen van de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden, met name artikel 132 daarvan, dat het redactiestatuut geen rechtskracht heeft omdat het nimmer is vastgesteld en tenslotte dat de publicatie van passages uit vertrouwelijke stukken en besloten vergaderingen, waarom het in dit geval gaat, schadelijk kan zijn voor de kerk.

4. Beoordeling

- 4.1 Het generale college volgt het moderamen niet in diens onder 3.1 weergegeven betoog. Ook al was de redactie op 31 oktober 2011 al teruggetreden, dan neemt dat niet weg dat zij nog belang had bij het verkrijgen van een uitspraak over het besluit van de synodale commissie, aangezien dit besluit betrekking heeft op het handelen van de redactie toen zij nog in functie was. De redactie kan dan ook in haar bezwaar worden ontvangen.
- 4.2 Tussen partijen is niet in geschil dat het redactiestatuut, hoewel daarmee in de praktijk wel werd gewerkt, nimmer door de ELS is vastgesteld. Verder is door de redactie niet weersproken dat, op grond van een besluit van de ELS van 11 maart 2004, op de vergaderorde van de ELS van toepassing is artikel 132 van de Ordening van de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden. Tenslotte is niet in geschil dat de redactie het voornemen had om in nummer 2011-3 van ElkKwartaal informatie uit vertrouwelijke stukken en/of besloten vergaderingen van de ELS te publiceren.
- 4.3 Ingevolge artikel 132 bepaalt de synodale commissie welke verslagen, rapporten en voorstellen in openbare zitting behandeld zullen worden en welke in de besloten zitting ter sprake zullen komen, bepaalt de synodale commissie welke stukken voor publicatie worden vrijgegeven en kan de bespreking van elke aangelegenheid door de president gestaakt worden teneinde deze in besloten zitting voort te zetten.

- 4.4 Uit het voorgaande vloeit voort dat de synodale commissie bevoegd is om publicatie van informatie uit besloten vergaderingen tegen te houden, ongeacht of die over personen dan wel over andere onderwerpen gaat.
- 4.5 Dat de synodale commissie van deze bevoegdheid in redelijkheid geen gebruik zou hebben kunnen maken, is niet aannemelijk geworden.
Daartoe wordt in aanmerking genomen dat het citeren uit vertrouwelijke stukken dan wel besloten vergaderingen schade kan berokkenen aan de kerk. Het oordeel of dit laatste in de gegeven omstandigheden het geval was, berustte primair bij de synodale commissie, die daarvoor zonodig door de ELS ter verantwoording kon worden geroepen.
Het door de redactie gestelde belang om, uitgaande van het openbare karakter van de kerk, onafhankelijk te berichten over hetgeen in de synodevergaderingen is besproken, weegt daartegen niet op nu het in dit geval ging om (nog) niet voor publicatie vrijgegeven informatie.
- 4.6 Het bezwaar van de redactie dient daarom ongegrond te worden verklaard.

5. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het bezwaar tegen het besluit van de synodale commissie van 27 oktober 2011 ongegrond;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de kerk komen.

aldus gewezen op 8 maart 2012

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, mw mr J.C. Nouwt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindeweyj, dhr J.B.W. van Vark RA.

Uitspraak op beroep van [S].1. De procedure

- 1.1 Op 17 november 2011 heeft [S] – hierna te noemen ‘appellant’ – bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college) beroep aangetekend tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland (hierna: het regionale college), gedateerd 20 oktober 2011 – verzonden op 24 oktober 2011 – waarbij het bezwaar van appellant ongegrond is verklaard.
- 1.2 Op 2 januari 2012 heeft de algemene kerkenraad van de hervormde gemeente te [...] (hierna: de algemene kerkenraad) aan het generale college bericht dat hij voor zijn verweer verwijst naar de reactie, die door de algemene kerkenraad op 29 september 2011 aan het regionale college is verzonden.
- 1.3 Partijen hebben niet verzocht te worden gehoord en het generale college heeft geen aanleiding gevonden hiertoe ambtshalve over te gaan.

2. Het beroep

- 2.1 De bezwaren van appellant richten zich tegen het besluit van de algemene kerkenraad van 28 juni 2011, waarin deze appellant heeft bericht niet meer inhoudelijk te zullen reageren op zijn brieven. De algemene kerkenraad heeft aan dit besluit ten grondslag gelegd dat appellant al vele jaren aan de algemene kerkenraad brieven stuurt, waarin hij reageert op besluiten en/of mededelingen van de algemene kerkenraad op een wijze, die de algemene kerkenraad als halsstarrig en obstruerend ervaart, terwijl deze zich tevens aan de toonzetting ervan stoort.
- 2.2 Het regionale college heeft het bezwaar van appellant ongegrond verklaard.
- 2.3 Het regionale college heeft overwogen dat het aan de algemene kerkenraad is voor-behouden om te bepalen of hij de door appellant gemaakte opmerkingen en ingebrachte aanbevelingen overneemt. Verder valt volgens het regionale college niet in te zien waarom de algemene kerkenraad telkens zou moeten reageren op de frequente brieven van appellant, die allerlei zaken aankaart waarvan de besluitvorming is voorbehouden aan de algemene kerkenraad. Het regionale college acht het voldoende dat de algemene kerkenraad er kennis van neemt en er verder mee omgaat op de wijze, die hij geraden acht. Het regionale college komt tot het oordeel dat een dergelijke handelwijze de algemene kerkenraad vrij staat, behalve waar het een tuchtmaatregel zou betreffen, waarvan niet gebleken is.
- 2.4 appellant voert in beroep – zakelijk weergegeven – aan dat het regionale college in de uitspraak de redelijkheid en billijkheid niet in acht heeft genomen en voert voor het overige een veelheid van bezwaren aan tegen de houding van de algemene kerkenraad in verleden en heden.

3. Beoordeling

- 3.1 Het generale college is van oordeel dat het regionale college op goede gronden tot de bestreden uitspraak is gekomen.
- 3.2 Het behoort tot de beleidsvrijheid van de algemene kerkenraad om te beoordelen of en op welke wijze zij met gemeenteleden en dus ook met appellant correspondeert. Naar het oordeel van het generale college rust op de algemene kerkenraad geen algemene verplichting om telkens op de veelvuldige adviezen en aanbevelingen van appellant te reageren. Het is voldoende dat de algemene kerkenraad daarvan kennis neemt en daar zorgvuldig mee omgaat. Dat dit laatste niet het geval is, is niet gebleken.
- 3.3 Uit het voorgaande volgt dat het beroep ongegrond is.

4. Beslissing

- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:
  - verklaart het beroep van appellant ongegrond
  - bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland van 20 oktober 2011, verzonden op 24 oktober 2011
  - bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generaal college betreffende, voor rekening van de kerk komen.

Aldus gewezen op 8 maart 2012 door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin (voorzitter), mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft (secretaris), mr G.H. Bunt, mw mr J.C. Nouwt ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij, dhr J.B.W. van Vark RA

Uitspraak op de beroepschriften van [D] tegen het besluit van de algemene kerkenraad van de Hervormde gemeente [...] van 26 september 2011, waarbij de jaarrekening over 2010 is goedgekeurd, alsmede tegen het besluit van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland van 31 oktober 2011 om een bezwaarschrift tegen dit besluit niet in behandeling te nemen.

1. De procedure

- 1.1 Bij afzonderlijke brieven van 28 november 2011, bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna te noemen: "het generale college") ingekomen op 29 november 2011, is [D] (hierna te noemen: "appellant") in beroep gekomen tegen het besluit van de Algemene Kerkenraad van de Hervormde gemeente [...] (hierna te noemen: verweerder) van 26 september 2011, waarbij de jaarrekeningen over 2010 zijn vastgesteld, en tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland (hierna te noemen: "het RCBG") van 31 oktober 2011, verzonden 31 oktober 2011, waarin is besloten een bezwaarschrift van appellant tegen voornoemd besluit van verweerder niet in behandeling te nemen.
- 1.2 Bij brief van 28 februari 2012 heeft verweerder doen weten van de gelegenheid om te reageren geen gebruik te willen maken.
- 1.3 Appellant heeft niet verzocht om te worden gehoord. Het generale college acht zich op basis van de stukken voldoende voorgelicht en heeft geen aanleiding gevonden voor een mondelinge behandeling van de beroepschriften.

2. De uitspraak van het RCBG en de aangevoerde beroepsgronden

- 2.1 De beroepschriften van appellant zijn samengevat gericht tegen de vaststelling door verweerder van de jaarrekeningen over 2010 en tegen de brief van het RCBG van 31 oktober 2011, waarin is besloten het bezwaarschrift van 24 oktober 2011 gericht tegen de vaststelling van de jaarrekeningen door verweerder over 2011 niet in behandeling te nemen. Hij heeft zich daarbij samengevat op het standpunt gesteld dat de jaarrekeningen geen getrouw beeld geven.
- 2.2 Het RCBG heeft de bezwaarschriften van appellant niet in behandeling genomen gelet op de toon van de brieven van appellant, met daarin steeds herhaalde beschuldigingen aan verweerder, waarin niets nieuws wordt toegevoegd en zijn gebruik van de woorden "fraude" en "bedrog".

3. Beoordeling

- 3.1 Het generale college zal beide beroepschriften gevoegd behandelen wegens de verwevenheid van de gronden van beroep en omdat beide beroepschriften zich richten tegen de vaststelling van de jaarrekeningen door verweerder over 2010.
- 3.2 Het generale college zal de brief van het RCBG van 31 oktober 2011, waarvan de strekking op zich duidelijk is, opvatten als een materiële uitspraak van het RCBG, hoewel het generale college van oordeel is dat de inhoud en strekking van de brief beter in een uitspraak hadden kunnen worden vastgelegd.
- 3.3 Met verwijzing naar de overwegingen in de uitspraak 12/11 is het generale college van oordeel dat ook de bezwaarschriften van appellant tegen de vaststelling van de jaarrekeningen 2010 niet ontvankelijk hadden moeten worden verklaard. Het behoort niet tot de taak van de colleges voor bezwaren en geschillen om zich te buigen over jaarrekeningen en posten op de jaarrekeningen. Deze worden immers gecontroleerd door het regionale college voor de behandeling van beheerszaken (RCBB). Weliswaar is goedkeuring van de jaarrekeningen door het RCBB niet nodig, maar dat college kan wel ingrijpen op grond van ordinantie 11-8. En daarvoor heeft het geen aanleiding gezien.
- 3.4 Ingevolge de ordinanties 11-6-4 en 11-7-2 worden gemeenteleden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken over de ontwerpjaarrekeningen van het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen over het laatst verlopen kalenderjaar. Wanneer een kerkenraad deze mening niet vraagt c.q. daar niet op behoorlijke wijze op reageert, dan is dat als een verzuim aan te merken en kan het betreffende gemeentelid of ambtsdrager op grond van ordinantie 12-3-3 daartegen een bezwaar indienen bij de colleges voor bezwaren en geschillen.

- 3.5 Een dergelijk verzuim is door appellant niet, althans onvoldoende gesteld en het generale college heeft in de overgelegde stukken en beroepschriften een dergelijk verzuim niet geconstateerd.
- 3.6 Zoals ook blijkt uit de geschiedenis van totstandkoming van de betreffende ordinanties kan een gemeentelid niet tegen de vaststelling van de begroting als zodanig bezwaar aantekenen, noch bij het college voor de behandeling van beheerszaken, noch bij het college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.
- 3.7 Het generale college zal daarom de bestreden uitspraak van het RCBG vernietigen en alsnog appellant in zijn bezwaarschriften niet ontvankelijk verklaren.
4. Beslissing
- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:
- verklaart, met vernietiging van de uitspraak van het RCBG van 31 oktober 2011, de bezwaarschriften van appellant alsnog niet ontvankelijk;
  - bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de kerk komen.

Aldus gewezen op 8 maart 2012

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mw mr J.C. Nouwt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindeweyj, dhr J.B.W. van Vark RA.